

Platy a mzdy lékařů – politické lži a pravda

Není lež jako lež. Zatím co za tzv. Osvětimskou lež, tedy popírání holocaustu, která je trestným činem, se můžete po právu dostat do vězení. Tak díky vytrvalému opakování tzv. Řecké lži, tedy srovnávání na solidních základech stojící české ekonomiky s kousky řeckých politiků, kteří se s pomocí falšovaných statistik vetřeli do eurozóny, se můžete stát třeba i ministrem financí. Taková lež není trestným činem, ale naopak politickým trumfem, s jehož pomocí se našim politikům i nadále celkem úspěšně daří „oblbovat“ lidi tak, aby se neptali po skutečných příčinách problémů našich veřejných rozpočtů. Podobným nesmyslem, a možná i účelovou lží, je politiky neustále opakované tvrzení, že lékařům v uplynulých letech rostly příjmy rychleji než ostatním občanům ČR. Podle této logiky by se tedy lékaři měli spíše uskromnit a smířit se s vládními návrhy na snižování tarifních platů, než „drze“ žádat zvýšení svých příjmů. Naposledy se k použití této lži snížil ministr zdravotnictví Heger v televizní partii s exministrem Julínkem v neděli 26. září.

*„Platy mají určitý psychologický efekt. **V posledních čtyřech až pěti letech rostly platy lékařů dvakrát rychleji, než průměrný plat ve státě. Ale ti lékaři stále bojují za své vyšší platy... Jestliže je celý národ postižen krizí a jestliže v minulém roce bylo snížení nebo se velmi zpomalil průměrný růst mezd ve všech sektorech a ne ve zdravotnictví, tak když dochází i na resort zdravotnictví, tak mi vadí na aktivitách LOKu, že se snaží o velmi razantní zvyšování platů lékařů.**“*

Tolik účelové tvrzení politika, který potřebuje na svoji stranu získat veřejnost a naštvat své voliče vůči lékařům.

A nyní jaká je skutečnost. **Zatím co průměrná nominální mzda v ČR se mezi roky 2005 a 2009 zvýšila o 28 %, tak platy lékařů v nemocnicích řídicích se podle státních tarifních tabulek se zvýšily za stejné období o 26 % a mzdy jejich kolegů v akciových společnostech vzrostly o 25,5 %.** Kde je ten dvakrát rychlejší růst příjmů lékařů zaměstnanců oproti průměrnému platu ve státě? Tak jako v případě tzv. Řecké lži, i tentokrát zůstává pouze ve fantasii politiků, kteří spoléhají na to, že jejich voliči jsou úplní pitomci.

Vývoj platů a mezd lékařů v porovnání s průměrnou mzdou v ČR

	Plat lékaře (včetně přesčasové práce)	Mzda lékaře (včetně přesčasové práce)	Průměrná mzda v ČR
2005	38 668 Kč	37 659 Kč	18 344 Kč

2009	48 723 Kč	47 266 Kč	23 488 Kč
Nárůst v Kč	+ 10 055 Kč	+ 9 607 Kč	+ 5 144 Kč
Nárůst v %	+ 26,0 %	+ 25,5 %	+ 28,0 %

Zdroj: ÚZIS, ČSÚ

Mzdy a platy lékařů rostly rychleji v porovnání s průměrnou mzdou v ČR pouze vloni a v roce 2006 za ministra Ratha. Naopak za vlády ministra Julínka příjmy lékařů zaměstnanců rostly v porovnání se zbytkem společnosti mnohem pomaleji. V roce 2007, kdy průměrná nominální mzda v ČR stoupla o 7,2 % (reálná vzrostla o 4,4 %), došlo u lékařů dokonce k poklesu reálných příjmů. Loňský nárůst příjmů lékařů tedy není ničím jiným, než částečným dorovnáním propadu z let 2008 a 2007.

Vývoj platů a mezd lékařů v porovnání s průměrnou mzdou v ČR

	Plat lékaři			Mzda lékaři			Mzda v ČR		Inflace
2009	48 723 Kč	+ 2 942 Kč	+ 6,4 %	47 266 Kč	+ 3 499 Kč	+ 8,0 %	23 488 Kč	+ 4,0 %	1,0 %
2008	45 781 Kč	+ 2 428 Kč	+ 5,6 %	43 767 Kč	+ 3 218 Kč	+ 7,9 %	22 593 Kč	+ 8,3 %	6,3 %
2007	43 353 Kč	+ 1 066 Kč	+ 2,5 %	40 549 Kč	+ 587 Kč	+ 1,5 %	20 957 Kč	+ 7,2 %	2,8 %
2006	42 287 Kč	+ 3 619 Kč	+ 9,4 %	39 962 Kč	+ 2 303 Kč	+ 6,1 %	19 546 Kč	+ 6,6 %	2,6 %
2005	38 668 Kč	1 591 Kč	+ 4,3 %	37 659 Kč	+ 2 523 Kč	+ 7,2 %	18 344 Kč	+ 5,0 %	1,9 %

Zdroj: ÚZIS, ČSÚ

Mzdy lékařů v akciových společnostech jsou v průměru o 3 % nižší, než platy podle státních tarifních tabulek. Mnohem hůře jsou na tom zdravotní sestry, které v akciových společnostech pobírají mzdu o 15 % nižší, než jaký berou za stejnou práci plat jejich kolegyně v nemocnicích státních (26 261 Kč versus 22 371 Kč). Tarifní tabulky, které se vláda snaží zrušit, aby mohla ušetřit na platech zdravotníků, nejenom že nebrání lepšímu odměňování pilných a kvalifikovaných lékařů, ale zejména slouží jako referenční hladina, která s ohledem na nedostatek lékařů brání poklesu mezd v akciových společnostech. Zrušení tabulek provázené poklesem platů lékařů v tzv. státních nemocnicích, by pocítili jen o několik měsíců později poklesem svých mezd i lékaři v akciovkách.

Zavádějící je samozřejmě již samotné srovnávání průměrného příjmu nemocničního lékaře, který je vykoupen v průměru 70 hodinami přesčasové práce za měsíc, s průměrnou mzdou. Zatím co pracovní týden má v průměru 180 pracovních hodin, lékaři dosahují svého dvojnásobku průměrné mzdy za cca 250 hodin práce. Srovnávat obě hodnoty je tedy ještě méně korektní než tvrdit, že „naše auto jede maximální rychlostí 300 km za dvě hodiny“.

A ještě na jednu statistickou chybu bychom neměli zapomínat. Čím více je některá nemocnice personálně zdevastovaná, tím menší počet lékařů zde musí zajistit nepřetržitou zdravotní péči. Čím méně lékařů, tím více musí každý z nich sloužit. Výsledkem jsou pak třeba i šedesátitisícové platy, jimiž se rádi ohání politici a manažeři, kteří „zapomínají“ dodat, že takový plat je za základní pracovní dobu navýšenou o takových deset až patnáct služeb za měsíc.

Platy lékařů se ve vyspělých zemích pohybují mezi 1,5 až 3 násobkem průměrné mzdy v dané zemi a to za základní pracovní dobu maximálně navýšenou o povolených 8 hodin přesčasové práce týdně. **Vzhledem k tomu, že v posledních letech průměrný příjem lékaře zaměstnance roste pomaleji než průměrná mzda v ČR, je jasné, že bez zásadní změny se adekvátního finančního ohodnocení své práce nemůžeme dočkat nikdy!** Záleží však jen na nás, zda dovolíme politikům, aby si z nás i nadále beztrestně dělali legraci.

Milan Kubek